

Kofod-Svendsen (KRF):

Efter det, jeg har hørt, må jeg konstatere, at der ikke er den store opbakning bag forslaget; dog vil jeg bede Fremskridtspartiets ordfører om at læse forslaget, for der er faktisk ikke lagt op til, at man bliver straffet økonomisk ved at blive gift. Den faktiske situation er, at man tjener en 25.000 kr. om året på fortsat at lade være med at gifte sig. Hvis papirløse samboende, som har boet sammen i 5 år, gifter sig, vil de tabe de 25.000 kr. Derfor er vores intention en ligestilling, hvad vi også argumenterede for i 1990, hvor der ikke var flertal for det; det er altså ikke et nyt standpunkt, Kristeligt Folkeparti har. Vi var glade for, at vi i 1990 fik sat en stopper for, at man tabte penge på at gifte sig, vel at mærke fra den dato, vi indførte som skærsningsdag, eller at man tjente penge på at lade sig skille. Det gør man ikke mere. Vi mener, at det, vi indførte dengang, var et klart fremskridt. Fremskridtet var ikke totalt, og jeg må konstatere, at den helt rigtige løsning er der desværre heller ikke flertal for nu.

Jeg vil sige til skatteministeren, at de pågældende pensionister år efter år har haft en ekstra fortjeneste på 25.000 kr., og det er ikke nødvendigvis de socialt svageste stillede. Det kan være pensionister, som er overordentlig godt stillet økonomisk, og hvor to par er i helt den samme økonomiske situation. Den eneste forskel er, at det ene par har valgt at gifte sig, det andet ikke. De sidste har måske i løbet af 5 år haft en ekstra fordel på 125.000 kr., og den fordel kan de have i yderligere 10 år. Vi synes ikke, det er rimeligt, at der er nogle, der har den ekstra fordel. Den overgangsordning, som for nogle kan vare både 20 og 30 år – som der dengang var flertal for, og som jeg stadig konstaterer, at der er flertal for – mener vi er alt, alt for lang. Derfor kan jeg kun beklage, at man ikke vil gennemføre den fulde ligestilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skat-

te- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af realrenteafgiften.

Af Ole Donner (FP) m.fl.
(Fremsat 4/2 92).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Fremskridtspartiet foreslår, at realrenteafgiften nedtrappes i 1993 og 1994 og helt afskaffes med virkning fra og med den 1. januar 1995.

Beslutningsforslaget er ledsaget af nogle ret omfangsrige bemærkninger, hvori Fremskridtspartiet forsøger at forklare baggrunden for beslutningsforslaget. Men trods de meget omfangsrige bemærkninger undgår Fremskridtspartiet behændigt at forklare, hvordan afskaffelsen af realrenteafgiften skal finansieres.

Jeg minder om, at en afskaffelse af realrenteafgiften vil koste statskassen 17-18 mia. kr. om året. Det indbringer den i øjeblikket, og jeg vil da gerne spørge hr. Ole Donner, hvor Fremskridtspartiet vil finde disse 17-18 mia. kr.

Jeg vil med det samme slå fast, at regeringen ikke kan gå ind for en afskaffelse af realrenteafgiften. Det er regeringens opfattelse, at i det omfang der skaffes økonomisk råderum til at give skattelettelser, skal det først og fremmest ske ved at sænke den alt for høje marginalskat af personlig indkomst.

Det er regeringens opfattelse, at det helt centrale element til at sikre en tilstrækkelig privat opsparing – og det gælder ikke mindst den langsigtede pensionsopsparing – er en videreførelse af en økonomisk politik, der sikrer fortsat lav inflation. Der er ingenting, der i den grad fremmer lysten til privat opsparing som det at holde inflationen lav, så den ikke udhuler opsparingens fremtidige købekraft.

[Skatteministeren]

Det er sådan, at realrenteafgiften kun har virkning, så længe realrenten er høj. Realrenteafgiften bortfalder, hvis renten bliver lavere end inflationen plus 3½ pct. For 1992 er realrenteafgiftssatsen på knap 45 pct. Det er som bekendt lavere end beskattningen af anden privat opsparing, der skal beskattes som kapitalindkomst, dvs. op til ca. 57 pct.

Endvidere er der mulighed for at investere i aktier og indeksobligationer, der er fuldstændig fritaget for afgift. Hertil kommer, at indbetalinger til pensionsordninger er fradragsberettigede med op til 68 pct.s skatteværdi, mens udbetalingerne typisk beskattes lavere. Det er et fornuftigt regelsæt, og det har også vist sig, at pensionsindbetalingerne fortsat er stigende, selv om afkastet er underlagt realrenteafgift.

Fremskridtspartiet anfører, at realrenteafgiften betyder vanskelige konkurrenceforhold for den danske pensionsbranche i forhold til udenlandske udbydere. Endvidere er realrenteafgiften efter Fremskridtspartiets opfattelse i strid med EF-retten og skal derfor fjernes før eller siden, siger Fremskridtspartiet. Fremskridtspartiet er ganske vist opmærksomt på, at der er afsagt to EF-domme, ifølge hvilke Belgien kan opretholde fradragsregler, der svarer til de danske regler. Men efter Fremskridtspartiets opfattelse betegner dommene kun en midlertidig retstilstand. Derfor siger Fremskridtspartiet, at realrenteafgiften skal fjernes før eller senere, enten som konsekvens af EF-retten, eller fordi nye forsikringsprodukter, der ikke rammes af realrenteafgiften, vil dukke op og tiltrække dansk pensionsopsparing.

Jeg kan godt klart og tydeligt sige, at jeg er meget uenig i Fremskridtspartiets fremstilling af disse forhold. Men der er utrolig mange misforståelser omkring det her, som der derfor kan være grund til at ramme en tyk og kraftig pæl igennem. Der er grund til kraftigt at understrege, at EF-Domstolen ikke, som anført af Fremskridtspartiet, har fundet, at de belgiske regler er i strid med EF-traktaten.

Tværtimod har EF-Domstolen godkendt, at Belgien kan begrænse fradragsretten for indbetalinger til livsforsikringer til kun at omfatte indbetalinger til livsforsikringsselskaber, der er etableret i Belgien.

Og domstolen statuerede, at de belgiske skatteregler ikke er i modstrid med EF-trakta-

tens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed eller den fri udveksling af tjenesteydelser. Det er en dom, som helt oplagt også har betydning, når vi ser på de danske fradragsregler; og på baggrund af den dom, der er afsagt, er der ingen som helst grund til at ændre de danske fradragsregler for pensionsopsparing.

Derfor er det altså ikke korrekt, at den danske pensionsbranche skulle være udsat for ulige konkurrence fra udenlandske livsforsikringsselskaber på grund af realrenteafgiften. Den danske pensionsbranche har gavn af særdeles fordelagtige skatteregler, idet den danske branche kan markedsføre sine produkter med, at indbetalingerne er fradragsberettigede i den personlige indkomst.

Derimod er det rigtigt, at realrenteafgiften kan gøre det svært for danske livsforsikringsselskaber at sælge livsforsikringer i udlandet. Men det problem har vi netop løst med det lovforslag, som jeg fremsatte i tirsdags, om beskattning af ikkefradragsberettigede livsforsikringer – det er lovforslag nr. L 229. Efter dette lovforslag vil det blive muligt at markedsføre livsforsikringsordninger i udlandet, som er fri for realrenteafgift, og derved bliver danske selskaber konkurrencemæssigt ligestillet med andre selskaber i konkurrencen på de udenlandske markeder.

Jeg vil kort sige om det foreliggende beslutningsforslag, at det er endnu et eksempel på, hvor let det er at fremsætte forslag om ufinansierede skattelettelser. Det ville have været langt mere interessant, hvis hr. Ole Donner samtidig havde fortalt os, hvordan Fremskridtspartiet ville have finansieret en afskaffelse af realrenteafgiften, idet jeg her ser helt væk fra, at regeringen må prioritere opgaverne sådan, at hvis der skaffes et samfundsøkonomisk råderum til skattelettelser, så prioriterer vi allerhøjest en lettelse af skatten af en ekstra tjent krone, altså en lettelse af marginalbeskattningen af personlig indkomst.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Skatteministeren gør det nemt for mig at komme herop, idet jeg ikke har yderligere at tilføje for så vidt angår substansen i forslaget.

Jeg vil blot erindre om, at realrenteafgiften er aftalt med et meget stort flertal i Folketinget, og den enighed mellem regeringen og Socialdemokratiet agter vi selvfølgelig at fastholde.

[Anne-Marie Meldgaard]

Realrenteafgiften har været, er og vil fortsat være et helt nødvendigt element i skattesystemet, og på den baggrund er Socialdemokratiet stemt for at afvise Fremskridtspartiets forslag.

Aagaard (KF):

Der hersker sikkert ikke tvivl om, at dette forslag fra Fremskridtspartiet om afskaffelse af realrenteafgiften vil have en vis sympati, ikke mindst da Fremskridtspartiet, som også ministeren var inde på, overhovedet ikke har forholdt sig til, hvordan en afskaffelse af realrenteafgiften skulle finansieres.

Lad mig med det samme slå fast, at Det Konservative Folkeparti ikke støtter dette forslag.

Vi står fast på en prioritering, som øverst har en lettelse af det alt for høje skattetryk på arbejdsindkomster.

Vi har også med stor tilfredshed noteret, at der i disse år foregår en øget personlig opsparring – herunder i høj grad pensionsopsparing – på trods af realrenteafgiften, men selvfølgelig sikkert i høj grad med baggrund i de fortsat meget fordelagtige skattebegünstigede ordninger, som findes på området, samt selvfølgelig også muligheden for fortsat at foretage pensionsopsparing uden realrenteafgift i såvel aktier som indeksobligationer.

Ligesom fru Anne-Marie Meldgaard kan jeg fuldt ud tilslutte mig ministerens udførlige gennemgang og gode argumenter for ikke at støtte dette forslag, og jeg vil understrege, at for Det Konservative Folkeparti er det helt afgørende, at vi fortsat ønsker at støtte regeringen i fastholdelsen af den økonomiske politik, som på en række områder har skabt fremragende resultater og – ikke mindst set i relation til dette forslag – sikret en lav inflation.

Jeg skal med disse bemærkninger afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Både skatteministeren og den konservative ordfører, hr. Aagaard, har påpeget, at forslaget efter deres mening havde en meget væsentlig mangel, nemlig at det manglede at beskrive finansieringen af forslaget.

Jeg kan godt forstå, at man fra både Venstres og konservativ side har tømmermænd i forhold til dette forslag, for da realrenteafgiften i

sin tid blev indført, ganske kort tid efter, at den borgerlige regering tiltrådte i 1982, var hovedargumentet, at det var en meget midlertidig afgift. Dengang indbragte den kun 7 mia. kr. Nu er vi oppe på næsten 20 mia. kr.

Men hvad er det, der er sket i de mellemliggende år? Der er sket det, at man bare har ladet den offentlige sektor vokse, så man nu ikke kan undvære pengene. Analysen er ganske enkelt, at alle de opgaver, som realrenteafgiften har finansieret i den mellemliggende periode, er de opgaver, som man må sige at den offentlige sektor ikke råd til i dag.

Præcis på samme måde som når vi på en lang række andre områder via EF-samarbejdet og via den stigende internationalisering bliver tvunget til at fjerne forskellige afgifter, har Fremskridtspartiet igen valgt at gå foran, at være på forkant med udviklingen, frem for at afvente en eller anden EF-dom og et hasteindkaldt Folketing, der lige pludselig, hu hej vilde dyr, skal til at finde ud af, hvad vi så gør. Vi foreslår så i form af et beslutningsforslag, at man laver en aftrapningsordning. Det er så op til de årlige finanslovforhandlinger at finde ud af, hvor hurtig den aftrapning skal være, og hvordan den skal finansieres.

Det kan ikke nytte noget at beskyldte Fremskridtspartiet for, at vi har problemer i denne sag. Problemet opstod, fordi man ikke fastholdt det, der var udgangspunktet, nemlig at det var en midlertidig skat. Som narkomanen er man nu oppe på – og er blevet afhængig af – at man skal have 20 mia. kr. skudt ind i den offentlige sektor om året, ellers opstår der abstinenser. Men så må man gøre det på den mest effektive måde, som man gør det, når man afvæner narkomaner, nemlig den hårde, kolde tyrker; det må man så gøre, også når vi skal have nogle af alle de skatter og afgifter fjernet, som den offentlige sektor helt uberettiget opkræver.

Peter Brixtofte (V):

Skatteministeren gør det også nemt for mig ved på så glimrende vis at argumentere imod forslaget.

Såfremt der skal indføres lettelser i beskatningen, er det, som skatteministeren siger, først og fremmest indkomstskatten, vi ønsker sænket. Vi ønsker lavere skatter på arbejdsindkomst, og det havde jeg egentlig også indtryk

[Peter Brixtofte]

af at Fremskridtspartiet har været temmelig optaget af. Derfor mener jeg, at kræfterne må samles om at prøve at skabe baggrund for at få lavere indkomstskat.

Når det er sagt, er det Venstres opfattelse, at pensionsopsparing er samfundsgavnlig. Det er godt, at mange mennesker og heldigvis også flere og flere mennesker selv sparer op til deres alderdom, og det må siges, at de skattemæssige vilkår set under ét er tilfredsstillende i dag for en sådan opsparing. Man kan jo trække det fra i den personlige indkomst, og det vil sige, at man får den fulde skattemæssige værdi af sin opsparing. Man kan altså få op imod 70 pct. af sin opsparing refunderet – modsat så mange andre fradrag, hvor det kun giver en skatterabat på 50 pct. af giften.

Så på fradragssiden er pensionsopsparing i dag begunstiget, og hvis man ser det i et livsforløb, hvor man får udbetalt pengene på et tidspunkt, hvor skatteprocenten måske er lavere, en slags omfordeling af ens indkomst, så får man det omfordelt til et tidspunkt, hvor skatteprocenten faktisk er lavere.

Alt taget i betragtning er pensionsopsparing derfor rimelig godt skattemæssigt stillet i dag, også selv om der er en realrenteafgift. Det er vi tilfredse med, da vi synes, det er samfundsgavnligt at spare op til sin alderdom. Vi ser også med glæde på, at der er flere og flere på arbejdsmarkedet, der finder sammen om at gennemføre nye pensionsopsparingsordninger. Vi mener, det er særdeles fint, at endnu flere kan spare op selv.

Venstre vil derfor afvise forslaget. Vi vil afvise det, fordi vi synes, en skattelettelse skal ske inden for indkomstskatten – det har førsteprioritet – vi vil afvise det, fordi der ikke er anvist finansiering, og vi vil afvise det, fordi vi mener, at skattevilkårene for pensionsopsparing i dag er ganske rimelige, inklusive denne afgift.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Til beroligelse for hr. Peter Brixtofte er det stadig Fremskridtspartiets ønske at få personskatterne lettet ganske betydeligt. Det fremgik også af de ændringsforslag, vi kom med til finansloven for 1992. Der var indregnet både en forhøjelse af den skattefri bundgrænse og en sænkning af marginalskatten, nemlig 6 pct.-skatten. Hvis hr. Peter Brixtofte husker så

langt tilbage som til december måned, vil hr. Peter Brixtofte også kunne forvisse sig om, at der er finansiering for begge dele.

Om hvad meget væsentligt er: Fremskridtspartiet havde rent faktisk afsat en pulje på 3 mia. kr. I beskrivelsen af, hvad den pulje kunne bruges til, var f.eks. nogle yderligere grænsehandelsafgiftslempler og også første trin af en afvikling af realrenteafgiften. Derfor er der ingen som helst problemer. Der er sammenhæng i tingene.

Så vil hr. Peter Brixtoftes replik måske være: Jamen der er ikke politisk flertal bag Fremskridtspartiets ændringsforslag, og så kan det ikke blive til noget. Dertil er kun at sige, at præcis det samme problem har hr. Peter Brixtofte med sit ønske om at få personskatterne lettet. De forslag, Venstre hidtil er kommet med, er der heller ikke politisk opbakning bag. Derfor er der ingen forskel; der er ingen gradsforskel i de ønsker, som hr. Peter Brixtofte giver udtryk for, og de formuleringer, Fremskridtspartiet har. Det, vi kunne gøre, var at finde sammen om at få disse ting til at fungere. Hvis vi er så enige om, at skatterne skal sænkes, bør målet jo være at få det gennemført frem for blot at gå op og afvise, når der kommer realistiske forslag som dette her.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Vi vil naturligvis ikke afvise, at Fremskridtspartiet har stillet en række forslag, som kan finansiere skattelettelser. Der er nogle af dem, vi ikke er enige i, men det er en anden sag. Vi erkender, at i forbindelse med finansloven er hr. Kim Behnke meget konstruktiv til at komme med de forslag, som fremstår som Fremskridtspartiets synspunkter. Det kan så være, at vi andre heller ikke kan gå ind for dem, og nogle af dem, vi kan gå ind for, er der måske ikke flertal for.

Men jeg vil spørge hr. Kim Behnke, om det, når man skal prioritere, trods alt ikke er sådan, når man regner det ud, at det er fordelagtigt at spare op i pensionsopsparing efter de gældende regler, og at man får en ganske fin forrentning; modsat når man arbejder, yder noget ekstra; så betaler man faktisk en ganske høj skat. Hvis man sammenligner de to situationer – hvor højt man bliver beskattet af en ekstraindkomst sammenlignet med pensionsop-

[Peter Brixtofte]

sparingsvilkår – så er det virkelig indkomstskatten, som trænger til at blive sat ned, hvis man skal prioritere.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kan forstå, at hr. Peter Brixtoftes hukommelse ikke var i orden, og jeg skal derfor gentage: I Fremskridtspartiets ændringsforslag fra december måned var der for det første en forhøjelse af den skattefri bundgrænse, så alle lavindkomstgrupperne var dækket, for det andet en sænkning af marginalsatten i form af 6 pct.-skatten og for det tredje en pulje på 3 mia. kr. til afgiftslettelser og første trin til at få realrenteafgiften afviklet. Der var altså dækning hele vejen rundt.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt de nuværende pensionsordninger ikke er tilstrækkelig gunstige, er der to forhold, som hr. Peter Brixtofte glemmer at forholde sig til, nemlig vores tættere EF-samarbejde, som betyder, at den danske assurancebranche kan få ganske alvorlige problemer i de kommende år, og dernæst, at det er en almindelig opfattelse, at med den demografiske udvikling, der er i det danske samfund, er vi nødt til at stimulere til en stigende privatopsparing, for ellers vil der foreligge nogle enorme pensionsfordringer fremover, som vi alle sammen får problemer med at indløse.

Og dér gælder det om at give folk guleroden, og guleroden er, at den rentetilskrivning, man får på sin pension, får man sandelig også glæde af. Så skal man ikke sige: Jamen det er meget værre inden for indkomstskatten. Ja tak, men det svarer til, at hr. Peter Brixtofte, fordi han er enøjet, kan blive konge i de blindes land. Men dermed være ikke sagt, at det er godt at være enøjet, og dermed være ikke sagt, at vores beskatning af renter på pensionstilskrivning er god; nej, den er bare ikke så slem som på andre områder.

Derfor handler det om, at hvis man ønsker at stimulere folks private opsparing, skal man også give folk mulighed for at få hele rentetilskrivningen selv. Men hr. Peter Brixtofte glemmer desuden fuldstændig – som jeg også nævnte – at forholde sig til de stigende problemer, som den danske assurancebranche vil opleve i det tættere EF-samarbejde, og det er lige præcis de punkter, Fremskridtspartiet vælger at tage hul på med dette beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg vil bare spørge hr. Kim Behnke, om det ikke er sådan, at pensionsopsparingen faktisk udvikler sig ganske fornuftigt. Den vokser og vokser, og der er flere og flere, der deltager, og det skyldes, at det set under ét er ganske tilfredsstillende også i et skattepolitisk aspekt, fordi man har nogle fradragsmuligheder, og fordi man i virkeligheden alt i alt kommer til at betale mindre i skat, end hvis man ikke sparer op på den måde.

Det er populære ordninger, de bliver udbredt, pensionsopsparingen vokser, og det er godt samfundsmæssigt. Derfor synes jeg egentlig ikke, det er et område, som trænger sig på.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg synes, det er usædvanlig hult, når hr. Peter Brixtofte her fra talerstolen bebrejder Fremskridtspartiet, at vi ikke har krone til kronfinansiering af det foreliggende forslag. Samtidig står hr. Peter Brixtofte og siger, at Venstre vil være med til at nedsætte indkomstskatten, at det har førsteprioritet, og at det vil man gå meget stærkt ind for.

Jeg vil gerne spørge hr. Peter Brixtofte, om man ikke fra Venstres side kan erkende, at Venstre aldrig vil komme til at stemme for indkomstskattelettelser, når man stemmer for en finanslov, der har nogleogtredivende milliarder i underskud. Vil hr. Peter Brixtofte så ikke forklare, hvordan det kan spares væk først?

Dér er forskellen igen på Fremskridtspartiet og Venstre. Vi fremlægger forslag til, hvordan vi mener der kan komme balance i regnskabet, og hvordan vi ønsker at fortsætte, således at der kan komme indkomstskattelettelser – hvor Venstre bare råber ud i et tomrum, at man gerne vil nedsætte skatterne; men man vil ikke finansiere dem, for man stemmer nemlig for et fantastisk stort underskud på statsfinanserne.

Så det er usædvanlig hult at komme med sådan noget her, hvor vi foreslår en aftrapning over en 3-årig periode. Man kunne blot invitere Fremskridtspartiet til at være med til at finde de besparelser over de 3 år, så ville det blive finansieret krone til krone.

Men hr. Peter Brixtofte har et kæmpeunderskud på finansloven, der skal fjernes først, før

[Ole Donner]

hr. Peter Brixtofte kommer til at stemme for skattenedsættelser.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

Jeg har faktisk anerkendt, at Fremskridtspartiet har sine kataloger med besparelser, men man kan være enig eller uenig i indholdet, så den diskussion kan vi godt komme videre fra.

Det, jeg vil slå fast, er, at når det gælder pensionsopsparingen, er den særdeles begunstiget i dag; det er fordelagtigt at spare op, det viser udviklingen. Man kan se på, hvor mange flere der ønsker at deltage. Kapitalpensionsordninger, nye aftaler på arbejdsmarkedet, det er begunstiget opsparing, og det er ganske godt samfundsmæssigt. Det går vi også ind for, vi synes, det er fornuftigt, men netop derfor er der ikke nogen grund til at lette skatterne på det område. Det er indkomstkatten, som er alt for høj, og dér kan jeg sige, at Venstre har fremlagt et program, hvor vi i løbet af 10 år vil sænke skattetrykket ganske betydeligt og afskaffe underskuddet. Jeg skal fremsende det program også til hr. Ole Donner.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg takker for hr. Peter Brixtoftes klare tilkendegivelse af, at hr. Peter Brixtofte er klar over, at Fremskridtspartiet krone for krone har forslag til, hvordan der skal komme balance i statsregnskabet og samtidig kan ske en skattenedsættelse.

Men jeg efterlyser, at hr. Peter Brixtofte ganske kort, bare i store tal, kunne sige, hvad Venstre vil gøre for at komme i gang med en skattenedsættelse. For vi er ikke tilfredse med, at vi først kommer i gang om 10 år. Hr. Peter Brixtofte må da erkende, at hvis der skal være finansiering for en skattelettelse krone til krone, skal man først have statsfinanserne i balance. Men jeg glæder mig til at få hr. Peter Brixtoftes forslag til det.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Peter Brixtofte glæder sig berettiget over den stigende selvpensionering, der sker her i landet. Men at drage den konklusion, at det er,

fordi pensionsordningerne, pensionsopsparinger og fradrag osv., er særlig gunstige, er jo ikke korrekt. Det er, fordi sammenligningsgrundlaget er den meget, meget høje personskat. Det er, fordi bl.a. hr. Peter Brixtoftes parti har været med til at fjerne en række af de muligheder, der var før, for f.eks. anpartsfinansieringer osv. Det er efterhånden sådan, at den eneste reelle mulighed, folk har for at nedbringe deres personskat, er at lave kapitalpensioner og andre pensionsordninger med skattebegunstigelse. Det er det eneste lille åndehul, der er tilbage for en lang række af lønmodtagerne. Derfor har man altså tvunget folk hen på nogle ordninger, fordi valgmulighederne er væk. Det er det, der kan aflæses af statistikkerne, og egentlig ikke et spørgsmål om, hvorvidt folk er tilfredse med de nuværende pensionsordninger.

Og folk er sandelig ikke tilfredse med, at de, i det øjeblik de skal have pensionsordningerne udbetalt, stadig væk skal betale en relativt høj skat af dem, og at de under hele pensionsopsparingsforløbet skal betale den meget betydelige realrenteafgift. Det er, fordi sammenligningsgrundlaget er meget slemt, at det her er knap så slemt. Men ingen af delene er særlig gode.

Jens Thoft (SF):

SF støtter varmt realrenteafgiften. Det har vi i øvrigt i modsætning til hr. Peter Brixtoftes og skatteministerens parti altid gjort. Det har den fornuftige begrundelse, at havde vi ikke realrenteafgiften, ville vi få en flok millionærpensionister, som ville have væsentlig mere til forbrug i deres pensionsalder, end de nogen sinde ville have haft, mens de var i arbejde. Denne situation ville naturligvis være fuldstændig uholdbar.

Mange af de tidligere ordførere har givet udtryk for, at pensionsreglerne fungerer godt. Deri er jeg uenig. Det er rigtigt, at det er fordelagtigt at indskyde på pensionsordninger, bestemt er det det, men det er især fordelagtigt, hvis man har en høj indkomst. Et lille eksempel kan vise det. Har vi en hjemmehjælper på lav løn, som indskyder 28.400 kr. – hvor i himlens navn skulle hun i øvrigt få de penge fra, hvis hun ikke skal ud at begå bankrøveri? – så får hun 14.768 kr. i skattelettelse. Men har vi et folketingsmedlem, som indskyder de samme

[Jens Thoff]

28.400 kr. – og hvis folketingsmedlemmet også er medlem af folkekirken – så vil han typisk få 21.288 kr. i skattelettelse, altså en forskel fra 14.700 kr. til ca. 21.300 kr. Så skævt fungerer pensionsopsparingsreglerne.

Og rundt omkring i kommunerne virker det endnu mere tosset, for når de højtlønnede henlægger til kapitalpension, falder kommunens skattegrundlag, og så tvinges kommunalbestyrelsen, hvis den vil fastholde et uændret serviceniveau, til at lade kommuneskatten stige. Men de højtlønnede, som var skyld i, at kommuneskatten steg, friholdes. Der er jo loft over beskattningen på de 68 pct. plus kirkeskatten, og det vil sige, at de højtlønnede, som er årsag til kommunernes faldende indkomstgrundlag, ikke rammes af skatteforhøjelsen. Den rammer derimod lavindkomsterne, som lige præcis ikke har muligheden for at flytte penge fra én konto til en anden eller for at spare op, hvis det er det, der sker.

Så skævt fungerer pensionsopsparingsreglerne, og for så vidt angår kommunerne er det barokt, at kommunerne går glip af et væsentligt provenu i kommuneskat. Men hvem er det, der får realrenteafgiften? Hvem er det, der får de 40 pct., som skal betales af kapitalopsparing, den dag opsparingsordningen udbetales? Det er ikke kommunen; nej, det er statskassen. På den måde oplever vi altså, at pensionssystemet fungerer skævt og tosset. For det første fordi kapitalpensionsordningen entydigt begunstiger de højtlønnede, for det andet fordi det især er de højtlønnede, der har mulighed for at benytte ordningen, og for det tredje fordi det betyder en højere skat til de lavtlønnede. De lavtlønnede kommer nemlig via en højere skat til at betale for de højtlønnedes sikring af pensionsordningerne.

Realrenteafgiften er blot et lille plaster på dette sår, og SF vil under ingen omstændigheder være med til at afskaffe den. Skulle vi afskaffe noget, burde det nok være fradragretten for indskud på pensionsordninger.

Bente Juncker (CD):

Det er totalt ansvarsfrit for Fremskridtspartiet at fremsætte dette forslag. Fremskridtspartiet ved jo udmærket godt, at det ikke kan skaffe de 17-18 mia. kr., det drejer sig om her, for hvis man havde kunnet skaffe 17-18 mia. kr., som der så oven i købet kunne være et flertal

for her i Folketinget, havde man nok skrevet det i dette beslutningsforslag.

Jeg vil gerne sige til Fremskridtspartiet, at vi da heller ikke er tilhængere af realrenteafgiften. Vi ved alle sammen, hvordan den kom ind: Det var nødvendighedslov. Men når man fremsætter et forslag, må det mindste da være, at man anviser en finansiering, der er rimelig. Så kunne man i det mindste tale om den, men det står der overhovedet intet om i dette forslag. Der står alene, at man vil uddele 17, 18, 19 mia. kr.; det skal godt nok gøres lidt i tempi, men afgiften skulle totalt afskaffes i 1995. Vi er heller ikke tilhængere af den gældende lov. Vi kan bare ikke se andre muligheder lige i øjeblikket, og det ville have været en grim sag, hvis retssagen ikke var faldet ud, som den gjorde, for hvor i alverden skulle vi skaffe pengene fra? Det er et spørgsmål til Fremskridtspartiet.

Ole Donner (FP):

Når Fremskridtspartiet fremsætter et forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af realrenteafgiften, skyldes det ikke mindst, at denne afgift er en af de senere års mange anslag mod pensionsopsparingerne – vel nok det værste af dem alle. Forslaget blev i sin tid vedtaget af samtlige partier i Folketinget med undtagelse af Fremskridtspartiet.

Når vi fremsætter forslaget igen, er det for at få afprøvet, om der er andre partier, der har fået samme synspunkter på denne sag, som Fremskridtspartiet har haft hele tiden.

Vi mener, man bør støtte folk i at spare sammen til pensionen uden at beskære dem på alle mulige måder. Vi mener, det er et sundt princip, at folk selv har mulighed for at lægge penge til side til et velfortjent otium, og vi tror også på, at man i løbet af ganske få år bliver nødt til at fjerne denne afgift, for det vil ikke blive ved med at være muligt at forhindre danskere i at spare op i udenlandske selskaber til deres pension. Derfor mener vi i Fremskridtspartiet, at Folketinget ikke bør tøve med at pålægge regeringen at forberede en lovgivning, der sikrer fjernelse af denne tåbelige realrenteafgift. Selv om nogle her i Folketinget måske føler en vis opstemthed over EF-dommen, der har sikret realafgiftsprovenuet en vis tid frem, bør både regeringen og oppositionen realistisk erkende, at tiden arbejder imod opretholdelse af

[Ole Donner]

denne danske særstraf for pensionsopsparerne.

Realrenteafgiften har, siden den blev indført, udelukkende tjent det politiske formål at virke som en permanent forøgelse af skatetrykket. Og selv om skatteministerens partimener, at det er naturligt og rigtigt at hente penge til statskassen fra pensionskasserne, idet det samtidig er nødvendigt, at kapitaltilvæksten i pensionskasserne nedsættes, hvis der skal være produktionsmæssig dækning for disse formuer og de fremtidige forbrugsmuligheder, og selv om alle de øvrige partier her i Folketinget har erklæret sig som tilhængere af realrenteafgiften, så mener Fremskridtspartiet, at det er fornuftigt at få en debat om selve sagen, om ikke andet så for at forsøge at finde nogle veje til en gradvis afvikling af afgiften, evt. en nedtrapning over nogle år.

Hvis man lavede en sådan nedtrapning over en årrække, ville det være muligt at finansiere med offentlige besparelser, hvis viljen var til stede hos Folketingets partier. Fremskridtspartiet vil derfor under udvalgsarbejdet forsøge at inddrage andre politiske partier og forsøge at få dem til at være med til at finde en sådan aftrapningsordning og en finansiel løsning heraf. Vi håber også at få hjælp fra offentligheden, altså fra forsikringstagere og forsikringselskaber. Der må være mulighed for at hente en god inspiration dér.

Hertil siger skatteministeren, at det vil koste 17-18 mia. kr., og spørger, hvor i alverden vi skal få dem fra. Vi gør jo imidlertid opmærksom på, at det skal ske over en årrække, og vi kunne passende starte med at lægge nogle besparelser ind på finansloven for næste år.

Men i øvrigt kunne jeg stille det modspørgsmål til skatteministeren: Hvor i alverden vil skatteministeren få pengene fra, når EF påbyder, at vi skal holde op med den realrenteafgift? For det tror vi sker ret hurtigt. Hvad det angår, er vi altså uenige med skatteministeren. Men det var vi også med hensyn til ambi'ens indførelse. Det mente skatteministeren også helt klart var noget, man bare kunne gøre, mens vi allerede ved indførelsen sagde, at vi troede, det ville blive forbudt på et eller andet tidspunkt. Nu har regeringen selv sørget for at få den fjernet, og vi er overbeviste om, at det samme vil ske med det, vi har til behandling her i dag.

Hvad angår lovforslag nr. L 229, som skatteministeren omtalte at han havde fremsat i tirsdags, kan jeg allerede nu sige, at Fremskridtspartiet heller ikke er enig i det.

Jeg kan ikke lade være med at genopfriske historien om indførelsen af realrenteafgiften, som dengang gav omkring 7 mia. kr., men som nu, som hr. Kim Behnke rigtigt var inde på, er pumpet op til nogle udgifter, som ellers ikke kan finansieres. Det, der skete her i salen, var jo rent faktisk det, at regeringen Anker Jørgensen måtte gå af, fordi oppositionen ikke ville være med til at indføre den foreslåede realrenteafgift, men efter regeringsomdannelsen var det første, man foretog, netop at indføre den.

Fru Bente Juncker fra CD sagde, at det er ansvarsfrit at fremsætte et sådant forslag. Der vil jeg sige, at CD jo har fremsat masser af ansvarsfrie forslag her i Tinget, hvor man ikke har bevist, hvordan man vil spare. Men her har vi rent faktisk givet den forklaring, at vi vil lave nogle offentlige besparelser. Vi vil gerne nå frem til, at Folketinget i enighed begynder at nedtrappe realrenteafgiften, for vi er overbeviste om, at vi på et tidspunkt får et pålæg om, at den skal fjernes, og så må vi alligevel sammen finde ud af, hvordan vi skal løse det problem.

I øvrigt gjorde fru Bente Juncker opmærksom på, at CD ikke er tilhænger af denne realrenteafgift, i hvilken anledning jeg må erindre om, at CD i sin tid stemte for dens indførelse.

Men vi håber på et positivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Nu er det nok ikke ukendt, at jeg holder meget af hr. Ole Donner som person, og når hr. Ole Donner appellerer så indtrængende ... (*Protest*) ... Jamen det er en kendsgerning ... til samarbejde i udvalget, vil jeg da gerne tilsige positiv medvirken, men jeg vil straks afgrænse området.

Jeg finder det urimeligt og uholdbart, at der skal være en så voldsom forskel på, hvad man opnår i skattelettelse for indskud af 1 kr. til en pensionsordning som den, der findes i dag. Hvis hr. Ole Donner med sin folketingsgagne indskyder penge i en pensionsordning – ja, nu ved jeg selvfølgelig ikke, hvor mange leasinganpartner han har, men hvis andre, f. eks. medlemmer af SF's folketingsgruppe – de har jo i

[Jens Thoft]

hvert fald deres rene hyre uden anparter – indskyder, så får de en skattelettelse på 68 pct. plus kirkeskatten. Men hvis den lavtlønnede indskyder, er det typisk 52 pct. Hvorfor skal der være en særlig stor skattelettelse for den højtlønnede og en lavere skattelettelse for den lavtlønnede?

Vi vil altså gerne være med til at flytte fradraget for pensionsordninger, så det foreligger som et ligningsmæssigt fradrag med ens skatteværdi for alle og ikke som et fradrag i den personlige indkomst. Det er det ene ønske, jeg har.

Det andet ønske, jeg har, vedrører aktier. Man kan i dag realrenteafgiftsfrit investere i aktier, men der er ingen grund til at friholde aktieinvesteringer for realrenteafgift, hvis disse aktier omsættes, inden der er gået 3 år. Der bør være en regel, som er en fuldstændig parallel til den, vi kender fra den øvrige skattelovgivning, nemlig at omsætter man aktierne inden 3 år, bliver fortjenesten almindeligt indkomstskattepligtig, i dette tilfælde realrenteafgifts- pligtig.

Disse to helt specifikke ønsker har jeg til en omgående ændring i realrenteafgiftsloven, og det medvirker jeg gerne til under udvalgsarbejdet.

Bente Juncker (CD):

Når jeg hører hr. Ole Donners svartale her til Folketinget, må jeg konstatere, at dette punkt har været fuldkommen spild af tid, for der er overhovedet ingen svar på noget som helst af det, der er blevet spurgt om. Der er ikke noget svar på, hvor man vil finde finansiering, ud over »offentlige besparelser« og finansloven. Jamen så kan jeg altså ikke forstå, at Fremskridtspartiet, hver gang det bliver indbudt til forhandlinger, stikker halen mellem benene og flyver af sted.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Det, der bringer mig herop, er fru Bente Junckers indlæg om realrenteafgiften. Jeg står helt uforstående over for de udtalelser, fru Bente Juncker fremsætter. Skal vi ikke lige gå tilbage i historien? Hvad var det, der skete i 1982? CD og andre væltede den socialdemokratiske regering, fordi den ville indføre en realrenteafgift. Hvad var det, bl.a. CD gjorde 14

dage til 1 måned efter valget? Det var at indføre den realrenteafgift, som man havde fældet hr. Anker Jørgensens regering på. Jeg husker hr. Erhard Jakobsen, CD's tidligere leder, der protesterede og erklærede, at det blev over hans lig, hvis der skulle indføres en realrenteafgift. 14 dage eller en måned eller noget i den retning efter valget – vi skal ikke hænge os i en måned til eller fra – var det en kendsgerning. Det viser, hvor uhyggelig politik er. Man svinger fra den ene side af vejen til den anden, og CD er stormestre i det.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg må sige til den ordfører, der lige har været heroppe, at jeg ikke agter at hidse mig op i de store højder her klokken kvart over tolv, men jeg vil gerne sige, at det var ikke 14 dage efter valget. Valget fandt sted den 8. december 1981. Da fortsatte den socialdemokratiske regering. I foråret og sommeren 1982 var der et flertal, der tilkendegav, umiddelbart før den borgerlige regering trådte til, at det ville lave en realrentebeskatning, der var langt hårdere end den, som det landede på, og som den borgerlige regering indførte. I øvrigt er det ikke selve beskatningen, vi drøfter; vi drøfter det, der var nødvendigt, og med et statsunderskud på 80 mia. kr. var det nødvendigt, at regeringen tog fat på det.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne sige til fru Bente Juncker, at det er rigtigt, at der også dengang var et underskud på finansloven, men der kom kun 7-8 mia. kr. ind, selv om vi synes, at også det var for meget.

I øvrigt svigter fru Bente Junckers hukommelse hende, for der var rent faktisk ikke noget valg. Hr. Anker Jørgensen trådte tilbage, fordi man fra oppositionens side ikke ville være med til at lave en realrenteafgift. Så kom den borgerlige regering til, og det første, den gjorde, var at lave sit eget lovforslag, stort set med det samme indhold, og det blev vedtaget af et enigt Folketing med undtagelse af Fremskridtspartiet.

Derudover kritiserer fru Bente Juncker os, fordi vi ikke har lavet en hel masse beregninger af, hvordan man kan finansiere dette forslag.

[Ole Donner]

Umiddelbart efter, at fru Bente Juncker sagde, at det havde været rent spild af tid overhovedet at diskutere det, ønskede fru Bente Juncker altså, at man skulle spille endnu mere tid med i detaljer at forklare fru Bente Juncker, hvad det er, vi vil spare på for at få det finansieret. Det kan da ikke siges tydeligere, end at vi vil gennemføre det over en årrække og vil indlede forhandlinger med de partier, der stemmer for finanslovsforslaget.

Fru Bente Junckers bemærkning om, at vi stikker halen imellem benene, hver gang vi bliver indbudt, er faktisk heller ikke rigtig. Når vi bliver indbudt til et møde, kommer vi. Hvis vi skal til et udvalgsmøde, kommer vi også, og det har intet med realiteterne at gøre, at vi stak halen imellem benene. Vi var til adskillige møder med henholdsvis skatte- og økonomiministerer efter den dag, hvor vi valgte at forlade det mammutmøde, der var indkaldt til.

Til hr. Jens Thoft vil jeg komme med den samme erklæring: Jeg kan også umådelig godt lide hr. Jens Thoft. Derudover vil jeg gerne give hr. Jens Thoft den oplysning, at jeg, selv om jeg er Fremskridtsmand, ikke har nogen anparter, men hr. Jens Thoft har ret i, at det er en fantastisk ordning, og jeg har aldrig tjent så mange penge før, som da jeg kom herind, og jeg har rent faktisk også lavet sådan en skattebegünstiget pensionsordning, som hr. Jens Thoft anbefaler.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg er nødt til at gøre den bemærkning til hr. Ole Donner, som jeg i øvrigt også vældig godt kan lide, ligesom jeg kan lide hr. Jens Thoft – for at være med på den vogn – at når man fremsætter et forslag og beder nogle partier, der har indgået en finanslovaftale, hvad vi jo stort set alle sammen har undtagen Fremskridtspartiet, så bliver man nødt til at stille nogle vilkår op for de besparelser, der skal gennemføres, og de måder, man skal afvikle det på. Det er ikke nok bare at skrive fire linjer i et lovforslag og så sige, at det skal afskaffes, sådan dum, dum, dum, og så gå op og svare: offentlige besparelser. Det kræver nu engang et flertal, og det er god skik, at man skriver i sit lovforslag, dels hvad det koster, dels hvor man skal finde pengene. Det gør vi andre altså også.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne gøre fru Bente Juncker opmærksom på, at der også var et andet parti her, der ikke var med i finanslovsforhandlingerne, nemlig SF. Man kan selvfølgelig godt uddybe alle de besparelsesforslag, man er nødt til at gennemføre, men vi stiller det jo ikke op som et ultimatum og siger: Dette her skal gennemføres sådan og sådan. Det, vi rent faktisk ønsker, er at få en debat om, hvordan vi kan komme i gang med en aftrappingsordning. Det er et forsøg på at komme i dialog med de øvrige partier, også de partier, der har vedtaget finansloven. Det er altså ikke noget ultimativt krav om, at det skal afskaffes inden for en bestemt tidsramme, men alene et forsøg på at få dialogen i gang om, hvordan vi kommer af med det, og dér synes jeg, at det er en rimelig god måde at bruge finansloven som udgangspunkt.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

De sidste bemærkninger, der er udvekslet heroppefra, viser jo med stor tydelighed, at der er nogle, der med god grund har dårlig samvittighed over, hvordan realrenteafgiften blev indført, eller måske rettere, hvordan den ikke blev indført, da den blev foreslået af den socialdemokratiske regering første gang i 1981 og siden hen i 1982. Historien, der fulgte straks efter regeringsskiftet, viste, at der var en kolossal portion hykleri i afvisningen af realrenteafgiften, da den blev foreslået af den socialdemokratiske regering.

Historien viste til gengæld også – og det er vel det vigtigste at slå fast i dag – at man blev enig om, at det var et fuldstændig nødvendigt led i det danske skattesystem. Og det har været gennemgået, hvorfor og hvordan pensionsbegünstigelserne hører sammen med en realrenteafgift.

Derfor står vi i dag og bruger ganske overordentlig mange ord på at begrunde, hvorfor vi afviser et forslag fra Fremskridtspartiet, som er det eneste parti, der aldrig har villet erkende det nødvendige i en realrenteafgift, og som selvfølgelig så kan stå med det synspunkt, at de gerne vil af med den, når alle andre nu blev enige om at lave den. Men alle andre partier

[Pia Gjellerup]

kunne faktisk i dag have holdt sig til at gøre opmærksom på, at det var et strengt nødvendigt element, og at 7 ud af 8 partier – et meget stort flertal i Folketinget – er enige herom. Derved vil vi have afsluttet en debat.

Jeg skal ikke undlade at bemærke, at vi fra Socialdemokratiets side har moret os ganske meget over debatten. Hvad vi ikke tog med i ordførerbemærkninger fra vores side, som vi kunne have haft lyst til at tage med, har andre fuldt ud taget med.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg er helt enig i fru Pia Gjellerups betragtninger her, og jeg er glad for, at fru Pia Gjellerup konstaterede, at det eneste parti, der ikke optrådte hyklerisk i forbindelse med denne sag, er Fremskridtspartiet, for vores ordfører sagde rent faktisk det samme både før og efter regeringsomdannelsen.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

For den gode ordens skyld skal jeg nok sige, at Socialdemokratiet – og det gjaldt også SF – ikke havde nogen hyklerisk holdning til realrenteafgiften. Vi mente, den var nødvendig, både før og efter regeringsskiftet i 1982.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af lønmodtagernes tryghed i ansættelsen. (Varslings- og afskedigelsesregler m.v.).

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.
(Fremsat 28/1 92).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

For nogle uger siden diskuterede vi i Tinget varslingsregler i forbindelse med masseafskedigelser. Ved den lejlighed blev der vedtaget en dagsorden, som pålægger regeringen inden den 15. oktober 1992 at fremsætte lovforslag, der ændrer de gældende varslingsbestemmelser. Beslutningsforslaget fra SF er langt mere vidtgående end dagsordenen; det er faktisk et forslag om en generel tryghedslovgivning.

Regeringen har ved tidligere lignende lejligheder afvist forslag af denne karakter med den hovedbegrundelse, at sådanne initiativer bør komme fra arbejdsmarkedets parter. Der er som bekendt ikke dansk tradition for at regulere forholdene på arbejdsmarkedet ved lovgivning, og det gælder da særlig midt i en overenskomstperiode.

Jeg mærker i disse år et stærkt pres fra EF på det, man kalder den danske aftalemodel – den sociale dimension vil blive en realitet i løbet af de kommende år. Det hilser vi fra dansk side velkomment, navnlig hvis det kan ske på en sådan måde, at ansvarlige overenskomstparter stadig har en stor rolle at spille.

Jeg betragter det som min hovedopgave i den kommende tid at arbejde for, at der også i det indre marked er plads til den danske aftalemodel. Derfor mener jeg, at vi skal tænke os grundigt om, inden vi foregriber eller overtrumfer udviklingen i EF ved en ny dansk lovgivning. Danmark er i øjeblikket og vil fremover i det indre marked være udsat for hård konkurrence. Indtil videre har vi været gode til at konkurrere. Vores betalingsbalance viser overskud, og vi har nu i en periode kunnet betale af på den store udlandsgæld. Vi skal derfor passe på ikke at ødelægge den positive udvikling i økonomien.

Jeg håber, at den positive udvikling i økonomien vil føre til en stigning i beskæftigelsen, og jeg vil da gerne opfordre virksomhederne til at vise samfundssind og, hvis man overhovedet har mulighed for det, at ansætte nye medarbejdere. Jeg vil derfor ikke uden videre pålægge